

FOTOGRAFIE - PÁR OTÁZEK (NE NUTNĚ TĚCH SPRÁVNÝCH) A ODPOVĚDÍ (NE NUTNĚ TĚCH SPRÁVNÝCH)

a7b33dif, 2025, Martin Kotík, kotikma2@fel.cvut.cz

Úvodem

Esej pojímám opravdu jako zamyšlení: pouze drobně filtrováno, ať si věci hodny pozastavení samy najdou místo v mém myšlenkovém toku. Jděme rovnou na to:

Je fotografie jen horší film?

Otázka ve mně vyvstává z myšlenky, že každá fotografie lze přesně replikovat filmem, který je vlastně jen mnoho fotografií rozprostřeno v čase, zatímco naopak to nejde. Samozřejmě pro tento účel není film příliš praktické médium. Tedy praktičnost je jednou z hlavních předností fotografie v tomto ohledu. Lze je pořizovat, skladovat a sledovat ve větší kvalitě, když zohledníme limitaci dnešních technologií.

Další stránka věci je směřování pozornosti autora. Autor filmu má tisíckrát víc podnětů, o které se při produkci stará. Jsou změny, které může aplikovat na celý segment – globální změny typu základní úprava barev, jasu, ostrosti... Ale zároveň každý nový snímek filmu přináší novou kompozici. Lokální změny v předchozím snímku již nemusí být vhodné pro snímek přítomný. Toto může být pro člověka příliš, což vyústí v menší kontrolu nad výsledkem, kterou má filmař oproti fotografovi. Ten se může klidně zabývat každým pixelem zvlášť, když to přeženu.

Avšak! Představme si ideálního nadlidského filmaře, který zasvětil svůj život, svoji bezmeznou trpělivost, filmu. Který se nezálekne tíhy úkolu, který před ním stojí. Za tisíce let za kamerou a v programu Adobe After Effects, dožene své dílo k takové dokonalosti, k jaké přivede lidský fotograf to své. Najde se stále někdo, kdo by i tehdy pochyboval o větším potenciálu filmu? Já mezi nimi nejsem. Což mě přivádí k otázce: *je 2D film jen horší 4D film?*

Jaká by byla zvuková fotografie?

Tichá.

Jak dobrá by byla nejlepší možná fotografie? Aneb kam až může fotograf aspirovat.

Nejprve si trochu nastavme pravidla, abychom co nejvíc omezili počet kandidátů. Pro účely této otázky má každá fotografie rozlišení 1000x1000 pixelů s 8-bitovou hloubkou, tedy 256^3 možných barev v každém pixelu. S těmito pravidly máme pouze 1.6777216×10^{13} možných fotografií, navíc spousta z nich se jedna druhé budou natolik podobat, že nebudou mezi sebou rozeznatelné. Kvalita fotografie bude odvozena pouze podle hodnocení, které by jí přiřadil člověk – tedy fotografie, ve které by byl nějakým způsobem jiným než čistě vizuálním zakódovaný text vysvětlující všechny záhady existence, by se nepočítala.

O této nejlepší fotografii se můžeme jen dohadovat. Již její existence je nejasná: možná by každý člověk zvolil jinou a možná by v průběhu života svou volbu změnil. Abychom předešli těmto nesnázem, upravme si ještě otázku na:

Jak dobrá je nejlepší fotografie, kterou mohu já, teď, vidět?

Odpovědi se bohužel nedočkáme. Možná, pravděpodobně, by to bylo zklamání, vědět, že před námi se nachází nejlepší možná fotografie, ale že náš život stále není úplný. Anebo by z nějakého důvodu úplný být začal, i to je možné. Následky by mohly být dočasné i trvalé, třeba by se i nejlepší fotografie za čas okoukala, načež by druhá nejlepší fotografie stoupla na první místo, a tak dál, jako jiné drogy.

A co by byly kvality této fotografie, díky nimž je tak skvělá?

Byla by to čistě estetická kvalita, nějaký nejhezčí možný objekt perfektně zachycen? Byl by to obraz boha? Nebo by její efekt na člověka spočíval v něčem jiném, například nějakém sdělení?

Je dost možné, že by tato fotografie byla v tomto směru enigmou. Člověk by se na ni díval, věda, že je skvělá, ale nevěděl by, proč. Experti by si vybudovali kariéry studiem této fotografie a nakonec bychom skončili tam, kde jsme byli i bez fotografií: pozorováním něčeho perfektního, čemu nerozumíme.

Závěrem

Tímto bych zakončil své zamyšlení nad tématem fotografie. Doufám, že bylo obohacující jej přečíst a že se mi povedlo vyzdvihnout fotografii i v jiném světle, než v tom zašpiněném každodenností, kde mnoho zázraků – ano, fotografii vnímám trochu jako zázrak – nachází svůj hrob.